

3. vetíthető és a tv-ben közvetíthető filmek a szabványosítás-ról /SzU/.

/FID News Bulletin, 21.k. 5.sz. 1971.máj.15. p.51./

+++

Vállalati szabványosítási tanácskozás

Ez a címe annak az előadássorozatnak, amelyet a Gépipari Tudományos Egyesület Szabványügyi Bizottsága a Magyar Szabványügyi Hivatal kezdeményezésére szeptember - november hónapokban rendez.

Az előadások keretében vállalati szabványügyi szakemberek számolnak be munkahelyük szabványosítási problémáiról.

A Beloiannis Híradástechnikai Gyár, a DIMÁVAG Gépgyár, a Lenin Kohászati Művek, a Szerzámgépipari Szabványosítási Központ és a Láng Gépgyár szabványosítással kapcsolatos kérdéseivel ismerkedhetnek meg a sorozat hallgatói.

+++

SZERZŐI JOG

A szerzői jogi törvényt módosító NSZK törvényjavaslatok

Az NSZK könyvtári konferenciája helyteleníti az NSZK szerzői jogi törvényjavaslata 27.§-át, mert az egyrészt jelentős költségeket ró a könyvtárakra, másrészt művelődéspolitikai szempontból rendkívül hátrányos.

A bírálókat tárgyává tett szerzői jogi törvényjavaslat 27.§-a a szerzők bevételeinek növelése érdekében előírja, hogy a szerzői jogdíjat az olvasók viseljék, adott esetben a nyilvános könyvtárak.

E jogi megoldás hátrányai:

1. Technikailag megoldhatatlannak tűnik, mert elképzelhetetlen, hogy minden kölcsönzött könyvet szerzői jogdíjjal terheljenek, s valamennyi könyv kölcsönzésekor vizsgálják, vajon a könyv szerzői jogi oltalom alatt áll-e vagy sem.

2. Igazságtalan eredményre vezetne a szerzői jogdíjnak általánosságban való megfizettetése az olvasókkal, mert ez esetben azok az olvasók is szerzői jogdíjat fizetnének, akik szerzői jogvédelem alatt nem álló műveket olvasnak.

3. Az olvasókkal fizettetett szerzői jogdíjak elszámolása olyan jelentős ügyviteli és pénzügyi terheket róna a nyilvános könyvtárakra, ami nem állna arányban a tervezett bevétellel.

4. A nyilvános könyvtárak ingyenessége fontos társadalom- és művelődéspolitikai eredmény, amelyet a tervezett intézkedés veszélyeztetne.

5. Ha a szerzői jogdíj nem az olvasókat, hanem a nyilvános könyvtárakat, illetve az azokat fenntartó intézményeket terhelné, úgy ez csak az állománygyarapítás vagy egyéb fenntartási költségek terhére volna elszámolható, ami gyakorlatilag az állománygyarapítást befolyásolná hátrányosan.

6. A javasolt megoldás jogalkotási szempontból sem megalapozott. mivel a szerzői jogdíj alapja a mű közzétételével elért gazdasági eredmény, a nyilvános könyvtárak ingyenes kölcsönzési rendjében azonban gazdasági eredmény nem jelentkezik.

A konferencián javasolt megoldás:

Az anyagilag rászoruló szerzők szociális támogatását az NSZK Államszövetsége biztosítsa. A vonatkozó jogi rendelkezések jogágazatilag sem tartoznak a szerzői jogba, hanem a munkajogba. Példaként utalás történik a hatályos skandináv rendelkezésekre, aholis a jogszabályalkotó a szerzők számára pénzügyi alapot képezett annak érdekében, hogy a szerzők szociális helyzetét javítsa.

A Bundesverband der Deutschen Arbeitgeberverbände /Német Munkáltatók Szövetsége/ viszont a szerzői jogi törvény módosítására irányuló javaslat mellett foglalt állást.

A törvényjavaslat 27.§-a az üzemi könyvtárakra is vonatkozik, amely szerint a könyvkölcsönzés szerzői jogdíjkötelessé válna.

E rendelkezés művelődési és szociálpolitikai szempontból egyaránt elhibázott.

Az üzemi könyvtárak kiépítése és fenntartása amúgy is költséges és az így jelentkező többletköltség a vállalatokat arra indíthatja, hogy könyvtáraikat ne korszerűsítsék, vagy adott esetben esetleg meg is szüntessék.

Ez az intézkedés a szerzők szempontjából is veszélyes következményekkel járhat: elképzelhető, hogy az új könyvek vásárlása a jövőben éppen ezen intézkedés miatt esik vissza.

Ezért a tervezett intézkedés felülvizsgálata kívánatos.

/Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie, 18.k. 1.sz. 1971. p.76-79. és

/Dokumentation, Fachbibliothek, Werksbücherei, 19.k. 1.sz. 1970. nov.-dec. p.21./